

***Шрамко Маргарита Олегівна,
Феденко Єлизавета Михайлівна***

студентки 4-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

**ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ ПРОКУРАТУРИ
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ**

Європейська комісія «За демократію через право» (Венеціанська комісія) висловила критичні зауваження до Закону України «Про прокуратуру» від 5 листопада 1991 р., вважаючи, що функції прокуратури виходять за межі тих повноважень, які повинні мати прокурори в демократичному суспільстві, зокрема функції загального нагляду. Комісія також неодноразово нагадувала про необхідність виконання зобов'язань державними органами України щодо зміни ролі прокуратури, узгодження її діяльності з європейськими стандартами.

Хоч європейські стандарти мають і рекомендаційний характер, функції і повноваження прокуратури були узгоджені з рекомендаціями Ради Європи. Отож, 14 жовтня 2014 року Верховна Рада України ухвалила новий закон України «Про прокуратуру», яким позбавила органи прокуратури функції загального нагляду та усіх пов'язаних з цією функцією повноважень [2, с. 315].

Обмеження повноважень прокуратури в Україні повинні були дати змогу позбавитися старої моделі прокуратури та дати поштовх її реформування. Спочатку воно відбулось в сфері оптимізації персоналу і структури органів. Реформа прокуратури в Україні передбачала ліквідацію районних і міжрайонних прокуратур. На їх базі створено місцеві прокуратури, що в свою чергу скорочує кількість органів прокуратури в Україні майже в чотири рази.

Також планувалось зменшити кількість прокурорів до 10 тисяч співробітників, але розуміючи надмірну завантаженість прокурорів (в районах Києва на прокурора більше 300 кримінальних проваджень) Петро Порошенко підписав закон, який відміняє положення про зменшення кількості прокурорів.

В листопаді 2017 року з'явились зміни в ст. 27 КПК, яка передбачає, що слідчі судді повинні проводити аудіо та відео фіксацію розглядаючи абсолютно всі клопотання слідчих та прокурорів, що призвело до формування величезних черг біля кабінетів слідчих суддів [1].

Раніше, слідчі судді могли зі згоди сторони не здійснювати аудіо фіксацію, так як не всі кабінети суддів мають потрібні технічні засоби. Більшість клопотань про обшуки, тимчасовий доступ до документів, НСРД тощо розглядались в кабінеті слідчого судді, що економило час, але все рівно судді ледве встигали.

Зараз не розглянуті клопотання накопичуються і слідчі судді не мають часу проводити судовий розгляд справи по суті, так виконувати свої обов'язки, як звичайний суддя.

В жовтні 2017 року були внесені зміни до ч.2 ст. 242, яка передбачає, що слідчий або прокурор зобов'язані звернутися з клопотанням до слідчого судді для проведення експертиз. Раніше слідчий чи прокурор могли призначати експертизу постановою, що значно спрощувало і пришвидшувало процес. Зараз звертаючись з таким клопотанням прокурор чи слідчий можуть чекати на рішення до п'яти днів, якщо в клопотанні не буде виявлено помилок, бо тоді суддя має право йому це клопотання повернути [1].

Отже, метою позбавлення прокуратури функцій загального нагляду повинно було бути, в першу чергу, зменшення навантаження на правоохоронні органи. Таким чином, вважалось, що прокурори зосередяться на підтримці обвинувачення в кримінальних провадженнях, але натомість, внесені зміни суттєво додають роботи і слідчим, і прокурорам і слідчим суддям. Збільшення навантаження на органи прокуратури може значно нашкодити реалізації завдань кримінального судочинства — забезпеченню швидкого, повного і неупередженого розслідування.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
2. Котирло О.О Основні проблеми адаптації функцій прокуратури України до європейських стандартів // Порівняльно-анітичне право № 5. — 2016. — С. 314-317.

Ключові слова: прокуратура, реформи, навантаження, зміни, експертизи.

Науковий керівник: к. ю. н., доцент Шилін Д. В.